

סמל הכיבוש

מנעול שבור הפך לסמל הכיבוש ברמאללה. אחד מבעלי החנויות, שאולץ לפתוח את חנותו בכוח, מצביע על המנעול השבור שנפרץ על ידי הצנחנים. אותם שנפרצו חנויותיהם חוייבו להישאר בהן.

הרגשה שהפעם כולם הולכים כאיש אחד למאבק ממושך. האלה, בת ה-16, אומרת בהתרגשות: "זהו מהפכה, אף פעם לא היה דבר כזה. הפעם אנשים מוכנים למאבק ממושך!". החנויות פתוחות, אך איש אינו בא בי שעריתן. תושבי רמאללה מצאו דרך להתמודד גם עם בעיית החנויות הפתוחות שכופה הצבא. איש אינו בא לקנות. הד חנויות פתוחות, המיסחר אינו מתנהל.

פרופסור

להרג

רפיתחה של חנות-התקליטים עומדת מכונת פדו מלאה באנשים. אני פונה אליהם. הם לא עונים. איבראהים, מרצה מאוניברסיטת בירזית המתלוצח אלינו, מסביר כי זוהי מכונת-אבלים. אחד מבני המישפחה נהרג על-ידי חייל צה"ל. בביתה של ריימונדה, כרגיל, תכונה רבה. היא עונה על הטלפונים המצלצלים ללא הרף. אינה יושבת לרצע, מקפצת מ מקום למקום. בעלה מגיש קפה לעיתונאי אית שוודית ולצלמת פלסטינית. המתגוררת בשוודיה, הן יושבות במירפסת הסגורה, הצופה אל הנוף הנפלא שבחוץ. הבית מלא בצעירים, חלקם סטודנטים מושבתים של אוניברסיטת בירזית חלקם עובדים של עיריית אל-בירה, שהחליטו לשבות לאות הזדהות עם ראשי-ערים המודה, איבראהים טאויל.

ביום הזה עדיין לא ידוע כי כרים חלף, ראש עיריית רמאללה, יודח למחרת מ תפקידו, ובמקומו ימונה הפקיד הישראלי נועם טל. אנתנו נוסעים לביתו של סגן ראש-העירייה, עודה רנטיסי, כומר ערבי אנגליקני, שאשתו היא אנגליה, והמתגורר

אדום, עונד כנפי-צניחה ובידיו נשק דרוך. "שכל מה שאני עושה זה זה מאה אחוז, ואני מוכן להיהרג על זה, עם יד על הלב".

יותר קל לשנוא

מאיר שריקי ממשיך בסיום. ליד מכשיר-הקשר יושב זוהר שורגי מ אשדוד. אני שואלת גם אותו להרגשתו והוא משיב: "לא טוב. בכלל לא. זהו עבודה בכלל לא-נעימה, לשבת ולעשות להם בייבי-סיטר. להילחם באורחים ב ילדים — זה לא נעים. אבל אין ברירה. צריך לדאוג שהחיים יתנהלו כרגיל, למנוע מהילדים לזרוק אבנים". אני שואלת אותו על התנהגות הצבא, והוא עונה: "התנהגות של הצבא בסדר". כך, ללא תוספות.

לידו יושב אלון. הוא לא מוכן למסור פרטים נוספים על עצמו. הוא רק מוכן להגיד: "אין לי גאוות-יחידה. זה לא הגיבוי שלי, לשבת כאן ברמאללה. כרגע אני צריך להתאמן, לא לפתוח חנויות ולא לפור הפגנות. אני מרגיש גרוע. אני לא אוהב את מה שאני עושה".

המגיד מגיע במכונית אסקורט בעלת מיספר אורח, הוא קורא לאחד החיילים.

הוא לא מוכן למסור פרטים נוספים על עצמו. הוא רק מוכן להגיד: "אין לי גאוות-יחידה. זה לא הגיבוי שלי, לשבת כאן ברמאללה. כרגע אני צריך להתאמן, לא לפתוח חנויות ולא לפור הפגנות. אני מרגיש גרוע. אני לא אוהב את מה שאני עושה".

המגיד מגיע במכונית אסקורט בעלת מיספר אורח, הוא קורא לאחד החיילים.

פריצה נכח

אחד מסוחר רמאללה מראה על סימני הפריצה שבוצעה בחנותו על ידי הצנחנים. לדבריו שהה בביתו והוזעק על ידי מכרים שראו את חנותו הפרוצה. חיילי צה"ל אילצו את הסוחרים לפתוח את חנויותיהם, אך המיסחר שבת. לא היו קונים ביום הרביעי ברמאללה.

הוא מדבר במיבטא אמריקאי טוב. אחר כך הוא מספר כי הוא פלסטיני שירד ל ארצות-הברית וחזר לפני ארבע שנים. החלטתו נחושה: הוא ימשיך לסגור את החנות, הישראלים ימשיכו לפתוח אותה. אף אחד לא ימות מרעב, כל זמן ש ישראלים יחזיקו מעמד, אנחנו נחזיק מעמד. הוא אומר.

אני אומרת לו שהוא בעצם בעל העסק המצליח ביותר בעיר. הצבא שובר את המנעולים, ובעלי-החנויות באים אליו לקנות מנעולים חדשים. הוא מספר שמכר בימים האחרונים עשרות מנעולים חדשים, אבל: "אני לא עושה כסף. אני מפסיד, מוכר את המנעולים במחיר הקרן. אני לא ארויח על אנשים הסובלים מהכיבוש היהודי!".

האווירה ברמאללה שונה מאוד מ האווירה בה נתקלתי בביקורי הקוד-מים בעיר זו. יש הרגשה של אכזרה. יש

החייל מגיע עם הוראה: "מותר להצטלם, אסור להתראיין, או אם את לא רוצה לסבך אותנו, לך עכשיו".

אני הולכת כשבלבי הרגשה כבדה מאוד, ונוכרת בצעיר שאני מכירה מקרוב, שיר שירת כחייל בשטחים הכבושים. הוריו אנשי תנועת-העבודה, והוא חונך לאהבת האדם. בבחירות האחרונות, כשניתנה לו הזכות להצביע בפעם הראשונה בחייו, הצביע עבור תנועת-התחייה. לא הסתרתי את תדהמתי, וכשביקשתי הסברים השיב לי חד וחלק: "אני שונא ערבים!".

בשלב יותר מאוחר הסביר לי: "כשאת משרתת כצבא-כיבוש בשטחים, כשאת מתעסקת עם ילדים שזורקים אבנים, עם אורחים שרוחשים לך בוז, יש לך שתי אפשרויות: או לשנוא את עצמך, או לשנוא את הערבים. הרבה יותר קל לשנוא את הערבים". קשה להשתחרר מההרגשה של הטרדיה.

מעולים

בעל חנות לצורכי בניין שחזר לרמת שנים מפילדלפיה, אללה לפני ארבע